

SZOLNOK-DOBOKA

POLITIKAI HETILAP.

Megjelen minden vasárnapon.

Szerkesztőség a Sörház-utczában első sz. a. földszinten van.

Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2-3.

Felölös szerkesztő:

Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak: egész oldal 48 K.

Előfizetési ár: egész évre 10, félèvre 5, negyed-
évre 2 K. 50 f. Néptanítóknak, lelkészeknek és
körjegyzőknek egész évre 8 K.

Hadsereg és nemzeti élet.

Dés, jan. 31.

Ez az év, úgy látszik, a katonai javaslatok politikai jelében indult meg. Jó tizen-négyszáz esztendője — a híres véderő vita óta — nem volt a magyar parlamentben sem elvi szempontokból, sem pártpolitikai nézőpontból a jelenlegihez hasonló alkalom arra, hogy arról a viszonyról, melyben minálunk hadsereg és annak szelleme a nemzeti élettel s annak közhangulatával van, komoly és igazságos fővel elmélkedjünk.

Kettőt kell előrebocsátanunk. Először is, hogy a hadseregnek helye a mai alkotmányos, népképviselői parlamenttel bíró államokban ép úgy benne van a nemzeti élet nagy folyamában s annak épen oly integráns alkotó elemét képezi, mint akár a nemzet bírói szervezete; mert a mint ebben a nemzet az, mely igazságot szolgáltat és jogvitákat eldönt, úgy azonképpen a hadsereg sem lehet más, mint a nemzet a maga hadi, védelmi és támadó szervezetében. A másik pedig az, — és ez a mi különleges viszonyainknak szól — hogy az 1867. évi XII. törvénycikk, mely a magyar hadügynek Ausztriával való közösségét mondja ki, nem jelenti azt, hogy ez az ügy ezáltal elvonatott a nemzeti rendelkezés elől és kikapcsolatott abból a nagy szervezetről, melyet nemzeti életnek nevezünk, hanem csak csupán annyit jelent, hogy czélszerűségi okokból felfüggeszti a nemzet a maga souverén akaratának teljes végrehajtását a hadügyek terén s saját akaratából — mindaddig, míg erre az országban többség találkozik — közös egyetértéssel intézendőnek tartja ezt az ügyét, melyben pedig teljesen szabadon és korlátlanul rendelkezhetnek. Az 1867:

XII. t. cikkben tehát a nemzet részéről való önmérséklés mutatkozik, midőn korlátlan souverénitásának teljes érvényesítésétől eltekint a dynasztia és az annak uralma alatt álló országok fennállásának, erejének s nagyhatalmi posztíójának czélszerűségi indokaitól vezéreltetve.

Ha ebből a szempontból nézzük a hadsereget, sohasem eshetünk abba a tévedésbe, hogy azt az ország határain belül való külön szervezethez, hogy úgy írjuk, status in statu-nak tekintsük s nem fogunk egy pillanatig sem habozni, ha arról lesz szó, hogy valamelyes, a hadsereggel szemben táplált nemzeti kívánságnak vagy reformnak jogoságát, czélszerűségét megmérendő minő mértéket tartsunk.

Most is, hogy a szabadelvűpártban annak egyik oszlopos tagja, a volt nemzeti párt elnöke, gr. Apponyi Albert ismeretes memorandumát a kormány elé terjesztette, szinte megdöbbentő volt a tájékozatlan közvélemény kapkodása e kívánságok megértése, kritikája és honorálása körül.

Azok a kívánságok pedig — melyeknek teljesítését, egy-két lényegtelen pontját leszámítva, a kormány készséggel megígérte — nem czéloztak semmi mást, mint betemetni azt az árkot, melyet egyes rövidlátó politikusok tul a Lajtán a magyar nemzeti élet és hadsereg között egyre mélyíteni törekedtek.

Mert jól megfontolandó, már egymagában a nekünk idegen vezényleti nyelv is a magyar nemzet józan és okos belátását igényli s csakis arról a magasabb nézőpontról tekintve sem sért nemzeti érdeket, a hova nemzeti érzelmeink hangja és indulataink tüze fel nem csap, de a honnan nagy világtörténelmi tanúságok, a kitérő monarchiai közös érdekek s a personalis unio

sajátságai egységes kedvező benyomást gyakorolnak.

Am a minékünk idegen és szomorú emlékeztető jelvények, színek és lobogók, melyeket sem közjogunk nem ismer, sem érdekeink nem követelnek, mit keressenek továbbra is katonául besorozott véreink előtt s vajjon nem fog-e szárnyakat adni Zrinyi és Bocskay szelleme katonáink vitézségének, ha előttük a »patrona Hungariae« szentismerős alakja repes a mi nekünk oly drága trikolortól övezve? Nagy balgaság a multak nagy tanulságaiból nem okulni s a fenséges emlékek kincsesbányájából meg nem aranyozni a jelenkor nehéz kötelességeit!

A régi elavult büntető törvénykönyv anachronismusaival az alakiságok békóiba veri a katonai igazságszolgáltatást s éket ver igazság és törvény közé, ami pedig morális tekintetekből hiba. Hogy pedig a legénység nyelvét nem értő tisztek mennyire hátrányára vannak annak, hogy a hadseregben magasabb személyes nemzeti egységgé forrjon össze annak minden tagja, azt bizonyítani felesleges.

Ezeket minél előbb segíteni kell. Apponyi Albert gróf és Széll Kálmáné az érdem, hogy ezek most teljesebbé mehetnek s az idők génusza ihlette meg a kormányt akkor, mikor alkotmányos aeránk óta először mutatott komoly szándékot aziránt, hogy hadsereg és nemzeti élet — ha azonnal nem is teljes mértékben — egymásba olvadni képesek legyenek.

A magyar parlamenti ellenzék követeléseiben messze túlcsapong a lehetőség határain s politikai államképeket kergetve nem akarja észrevenni, hogy az idők járása megváltozott s nem azonosak sem az alkalom, sem a körülmények azokkal az időkkel,

TÁRCZA.

Névtelen hősök.

Írta: Br. Horváth Emil.

Az egész világ történetét hősök csinálják. Olyanok is, a kiknek nevét bevágatják a gymnázistával, de legkivált olyanok, a kikről senki — ők maguk legkevésbé — sem tudja, micsoda fontos szerepre kárhoztatta őket a nagy Rendező.

I.

Tanárnak készült s a hatodik feléve épen, mióta először nem tudta befizetni a rengeteg (harmincz forintból álló) leckeért. A pénz azóta sem szaporodott, de a felévek — Isten tudja hogyan — csak sorakoztak. Még kettő s aztán belepottyanunk a pénzes, fényes, kényelmes életbe!

S magas, vézna alakján galvanikus rángással vonult végig a szegény ember olcsó mulatása: az ábrándozás. Tarka álmok csapongtak körülte s kidiszítotték hulló fehér virágjaikkal sivar hónapos szobájának papirlegyezős falait s derűs napfényt loptak mézszagú, nyirkos levegőjébe. Épenséggel nem érezte a szomszéd mosókonyha finom páráit, melyek, mint ólmos eső a fáradt tűzokra, lassan-lassan szállottak sipoló gyenge mellére.

Tanulni kezdett. Én édes istenem, mi volna, ha a szegény ember még tanulni sem tudna! Mennyi bánat, hány ázokogott, átvirrasztott, átkoplalt éjszaka bujt már el egyenes soraitok közé áldott jó könyveink!

Beke János tanárjelölt ur is olvasni akart. Mert hát először is kedve volt, de meg szükségét is érezte, s harmadszor, mert immáron hat órája nem evett, s reggelig (igaz hogy csak alkonyodott még) e tekintetben semminemű vérmes reményeket nem táplálhatott.

Nem jutott a harmadik oldalra sem, mikor valaki ijedt sikoltással esett be a konyha felőli ajtón s izgatott, könnybefojtott hangon szólította nevén.

Felállott. Az a valaki meg (rémtűt arcú fiatal leányka) könyörögve kérte, miközben meg-megcsuklott kellemes hangja:

— Az Istenre kérem, jöjjön segítsen! Mamanak mindjárt vége van!

Egy szempillantás alatt bent voltak a konyhának nevezett sötét helyiségben, mely étkező, háló és nappali is volt, már ha t. i. nem hiába való a sok név szegény embernek.

A mama bizony gyengén volt nagyon. Alig lihegett, s kiszáradt, erőtlen teste, melyet már lassan fényesített az utolsó verejték, mozdulatlanul feküdt szegényes ágyán. Az egész asszonyból alig élt más, mint két nagy, kimeredt szeme, melyekbe egy egész élet nyomorusága ült ki, hogy számot adjon arról a rettenetes küzdeletről, mely becséjében végbemegy.

A lány réveteg tekintete a fiúról a vonaglóra suhant s szemrehányón tért ismét vissza.

— Hát te sem tudsz segíteni? — kérdik e szemek.

— Sem én, sem senki, — felelné az a másik szempár, de nem meri.

Csak áll, áll s hogy valamit tegyen, az ágytakaró lelógó csücskét lebbenti a lábával jobbra-balra.

Szürkülni kezd. A nagy város morajló ordítása tompa nyögéssé szűrődik a temérdek fal labirintusában, mint valami monoton tulvilági muzsika, melynek se hossza se vége. Sem nem erősből, sem nem gyengül az egyformaság végtelen változataiban.

A fiu hallja és hitetlenül nézi a pihegő öreg asszonyt.

Szeptikus lelke kételkedve érzi:

— Hisz ott kinn minden él, hát neked mért kell elmúlnod? S szeretne valamit mondani, hogy egyszerre változzék meg a kép. Legyen vig, mosolygó, mint azok a bűvös rajzok, melyek meg-elénkűlnek, ha a világosság felé tartják, de he-

lyette valami értelmetlen mondatot dadog, miből a lány azt érti, hogy hozzon vizet.

A hogy betette maga mögött az ajtót, a beteg szólni akart. A fiu odahajította a fejét s hallgatta a félig értelmetlen, kúszá beszédet:

— Igérjen... nekem valamit... Ne hagyja egyedül egy darabig... a mig el nem temet. Azután van Torontálban egy nénénk... menjen hozzá. Adjanak el mindent...

Ilonka jött a vízzel. A beteg ivott s nyugodtabbnak látszott.

A lány odaborult a takaróra s esőkolgatta anyja sovány, eres kezeit. Üde, lányos alakja, a hogy odaomlott haldokló anyja mellé, a tavasz varázsos sejtelmét lopta Beke János szívébe. Szégyelte magát, de — egyetlen pillanatig gyönyörködött benne.

Az asszony agonizálni kezdett. Ajkai mind susogtak valamiket, majd erősből hangon sivitott összefüggéstelen szavakat:

— Ilonka! Nem... Ne hagyja!... Az utcán... ui, utánna megy, ne nevesse neki! Megfojtalak!... Beke... ne hagyja... Ó is... gazember...

S két csillogó szeme megfagyasztó fájdalmas nézéssel meredt az ágy lábánál álló fiúra.

Az pedig érezte, tudta, hogy neki mondani kellene valamit, de akárhogy akart, semmi okos nem vetődött fölszínre háborgó gondolatai közül.

Aztán hirtelen elhatározással közelebb lépett. Megfogta a leány lecsüngő kezét s magához emelte. A lány is közelebb húzódott hozzá.

Az öreg asszony a végét járta. Ilonka nem tudta a pillanat súlyát megérteni, gyerek-szíve nem gondolta, hogy a legfájdalmasabb választ éli át. Átvirrasztott éjszakák visszafojtott fáradtsága, ki nem sirt könyök patakja rázúdult szorongó szivecskéjére s hangos zokogással borult a fiu félvállára. Az meg átölelte felve, aggodalmasan.

Őt is elkapta valami csodás hangulat s úgy álltak, míg a leány szabadon maradt kezével anyja hűlő kezét melengette.

Kevés ideig állhattak egymásnak borulva, s mikor a leány ismét anyja fölé hajolt lélegzetét

midőn az efajta oppozíció néhány vaskos tévedést volt hivatva kikorrigálni a katonai javaslatok körül. Az az álláspont, melyet a Széll-kormány a katonai javaslatokkal szemben elfoglalt, a mai politikai helyzetben a legliberálisabb s — ha csak a 6000 pórtartalékos behívási tervének elejtését tekintjük — a jogos nemzeti aspirációk teljes figyelembevételére szerint igazodott.

A mélyebben szántó politikus előtt pedig éppen nagy jelentőségű ez a kérdés, mert szebb és biztosabb jövővel kecsegtet, melyben okos türelemmel és kölcsönös lojalitással a hadsereg törvényes egységének tekintetbevételével minden ma még fennálló felesleges választófalat eltávolíthatunk, mely a hadsereget a nemzeti élettől teljesen elválasztani ha nem is képes, de a teljes egybeforradást akadályozza. Nemzeti aspirációkból táplálkozó erős hadsereg: ez a dynasztia s hazánk legbiztosabb támasza.

h.

A politikai helyzet.

— Budapesti levelezőnk expressz tudósítása. —

Legujabb.

Bpest, jan. 31. d. u. 2. óra. A képviselőház pénzügyi bizottságának tegnap esti ülésén Komjáthy Béla a Kossuth-párt nevében a királyi civilista felemeléséről szóló törvényjavaslatot csak abban az esetben akarta elfogadni, ha az udvartartás az év felét Magyarországon tölti.

Széll Kálmán kijelenti, hogy a magyar udvarnagyi hivatal szervezetét kibővíti. Magyar darabant testőrséget szerveznek, melynek élén egy tábornok és négy főtiszt lesz s mely negyven testőrrel állandóan Budán fog székelni.

Az országgyűlési néppárt kijelentette, hogy a katonai javaslatok ellen az obstrukcióban nem vesz részt.

*

Budapest, jan. 31.

Ritka szép erény manapság az őszinteség, olyan ritka, hogy a nagyközönség Apponyi Albert grófnak a katonai javaslatok ügyében való szereplését alig érti meg. Nem

érti, hogyan lehet az, hogy egy oly kiváló politikus, aminő Apponyi, oly kényes helyzetben, minő az övé, amint követelései egy részének teljesítésére ígéretet kapott, mindjárt visszavonult, a többi követelését visszavonta, ad acta tette, s továbbra is megmaradt a kormány táborában.

Folytassuk tovább az őszinteséget, amely nélkül lehetetlenség tisztán látni ma az egyre jobban zavarosodó politikai helyzetben s be kell vallanunk azt is, hogy Fejérváry Géza báró katonai engedményeit, amelyek egyelőre még csak ígérek formájában vannak meg, a nagy közönség nem fogadta osztatlan lelkesedéssel.

E két ténytet konstatálni kell, hogy megértjük a mai helyzetet, s azt a jövőt, amelynek e helyzetből a logika rendje szerint erednie kell. A második tény megmagyarázza a szabadelvűpárt szakadásáról szóló híreket, amelyekben eddig mindössze csak annyi a konkretum, hogy Zichy Jenő gróf kilépett a szabadelvűpártból, amit már régen vártak, bármily egyéni szeretetnek örvendő is a gróf, még a szabadelvű táborban is és hogy néhány, talán öt-hat képviselő, olyanok, akik numerantur, sed non ponderantur, ki akar lépni a pártból. A kilépésekre azonban — élünk a gyanu pörrel — nem ok, hanem csak alkalom a katonai javaslatok tárgyalása. Egy kis mozgás mindenesetre keletkezett a pártban, de ez már sokszor megtörtént, s természetes, szinte elkerülhetetlen egy oly pártban, amelynek több száz tagja van. Elvégre a szabadelvű párt nem a katonai javaslatok támogatására, hanem a szabadelvű eszmék uralomra juttatása végett alakult s nem volna csodálatos, hogy egy konkrét javaslatot, mely semmi vonatkozásban nincs a liberálizmussal, a pártnak nem minden tagja helyeselné. A mostani mozgalomnak azonban volt egy nagyon érdekes mozzanata is.

Egy szabadelvűpárti képviselő, aki a régi nemzetipártnak tekintélyes tagja volt, közölte régi vezérével, Apponyi gróffal az aggodalmait, aki ilyenféle választ adott neki (csaknem szóról-szóra idézzük szavait):

„Barátom, mi sem volna könnyebb, mint hogy mi most pillanatnyi diadalt arassunk. Könnyen szert tehetnénk olyan népszerűsége, aminőben aligha volt részünk. De most nem erről van szó. Ha ünnepeletnők magunkat,

mi haszna lenne ebből a nemzetnek? Mi következne az ünneplés után? A katonai javaslatok sorsán ami kilépésünk semmi esetre sem változtatna semmit. Ha pedig okosan viseljük magunkat s tüdjük a népszerűtlenség kellemetlen hónapjait — hasznos dolgot cselekszünk a nemzetnek, mert nekem biztos garanciám van arra nézve, hogy követelésem jelentékeny része, azok is, amelyekről a honvédelmi miniszter nem nyilatkozott, a legrövidebb idő alatt, sőt talán még ez évben teljesített fog.”

Ez a kijelentés megnyugtatta a kérdezőt, aki e percztől fogva természetesen már nem szerepelt a kilépni kívánók rövidke listáján.

Csakugyan vannak dolgok a politikában, amelyeket egy kormányelnök óhajthat, sőt ki is vívhat, a nélkül azonban, hogy előre bárminő ígéretet is tehetne rá. Nekünk magyaroknak van egy igen bölcs közmondásunk, amelyről, sajnos, nagyon gyakran megfeledkezünk az ellenzékünk, s a mely közmondás így szól: „Dobbal nem lehet verebet fogni.”

Szövetkezeti ügyek.

Dés, jan. 30.

A Dési Ipari Hitelszövetkezet január 26-án tartotta meg első igazgatósági ülését Déry Zoltán főispán ügyvezető-igazgató elnöke alatt, majdnem az összes igazgatósági tagok részvétele mellett.

Az igazgatóság ezen első ülésének a szervezkedéssel kapcsolatos bejelentések és a vonatkozó leiratok tárgyalásán kívül egyik nagy horderejű határozata az, melylyel a szövetkezet kebelében megalakítani határozta az építkezési munkavállaló és munkakészítő szakcsoportot.

(Építkezési szakcsoport alakulása.)

Ezzel a szövetkezet nagyobb építések elvállalására is szervezkedett és építő szakcsoportját 29, a különböző építő ipari szakokhoz tartozó iparos részvételével meg is alakította. A szakcsoport alapszabályait egy-két napon belül a központ is jóváhagyja.

Ugyancsak felterjesztette az igazgatóság a 12000 kor. államsegély folyósítása céljából a szövetkezet részéről kiállított kötelező — és közjegyzői okiratba foglalt — nyilatkozatot.

lesve, erősen megijedt. Az öreg asszony nem lélegzett többet. A lány homályos sejtései durva valóra válva rohantak keresztül zsibbadt agyán, s a kétségbeesés vad erejével vetette magát — halott édesanyjára...

Beke János meg csak állott és elkezdett sirni.

II.

Öt esztendő telt el és Beke Jánosból még sem lett tanár. A korán nyakába szakadt család eltérítették a fényesen kirajzolt jövődőtől s hamar a kenyér szolgálatába állott. Postatiszt lett. És élt, a hogy élni lehet Budapesten három gyerekkel, feleséggel 800 osztrák forintokból. Ám panaszkodni még sem tudott.

A szegény emberek némelyike bizonyos kéj-jel s büszkeséggel nélkülöz.

Minden jól ment, csak az asszony betegeskedett sokat utóbbi időben. A harmadik gyerek erősen megviselte. Beteg a háznál pedig drága dolog szegény embernek s a sok orvosság- és doktor-kontó mellé állandó cselédet is kellett fogadni. Mind merő pénznyelő masina!

A végső nyomorúságban egyszer csak pénzzel állított haza reggel, az éjjeli inspekczió után a férj.

— Kölcsön vettem — magyarázta a ritka és lelkesedve fogadott vendéget.

Az asszony meg volt nyugodva; használták, éltek belőle s — elfogyott.

Az asszony erősödött, a gyerekek nőttek, a legnagyobb már négy esztendőt töltött s akarki mit mond, lángésznek készül.

Az apa nevét viselte s mintha örökségbe maradt volna vézna, nyulának alakja, szakasztott úgy indult ez is.

Egy délután szokatlan rossz kedvvel jött haza a férj. Keveset ült otthon s aztán ismét kiment. Jó öreg este tért haza. Nyomban utána szemet hozott egy szolgál.

— Megpróbáljuk, hátha olcsóbban jöhetnénk ki! — szólt a feleségéhez, ki a gyerekeket fektette le.

Beke János leült a vaskemence elé s erősen tüzelt. A sok széntől csakhamar nekapirosozott a vas s az előtte gubbasztó férfi ónos arcza.

Odakinn csikorgó decemberi éjjel terjesztette ki gyöngyfehér, csillogó szárnyait. Csaknem sziporkázott a házfedelek vakító takarója. Kevés ember járt a külső városi utcán, de Beke, mintha mindenkit akart volna látni, nem mozdult az ablakból.

Ilona mellé állott s a fejét simogatta.

— Nem fáj?

— Nem, felelt a másik szinte durván, hogy maga is megsajnálta az áhitatos félelemmel rátekinő asszonyt.

— Olyan különösen érzem magamat, édes, ne haragudj rám s megcsókolt a tömött, fekete haját.

— Feküdjél le!

— Majd később, de te ne virassz velem!

Szinte szülői gonddal segített a feleségének. Ő akasztotta fel a ruháját, elvitte a takaróját melegen a kemencéhez s bepólyálta, mint egy gyereket.

Hosszan, erősen megcsókolt s visszament az ablakhoz.

Mikor azt hitte, hogy elaludt az asszony, lassan, lábujjhegyen, mint a tolvaj járta sorba a 3 kis ágyat. Meg akarta őket csókolni — de mintha valami visszatartotta volna, újra leült a kemence elé.

Odakint valamelyik toronyban kettőt ütött. S a gondolatokba merült férfi, mintha csak valami külső jelre várt volna, nagy hirtelen nekifogott valami sürgős munkához, mintha félt volna, hogy elkésik vele.

Elsőben is a kemence csövét huzta ki a falból s neki fordította könyökből a szobának. Majd a kurtönyilást akarta bedugni. Szétnézett. Az utcai kábatja a fogason függött, leakasztotta.

— Csak nem fogod avval...? villant meg a gondolat benne.

— Miért ne? most?

S aztán belemarkolt a szénbe s telerakta a kemence száját.

— Meg van! gondolta. Tehát ez lesz a vég.

Az asszony mozgolódni kezdett. A kis gyerek nyöszörgött, felkelt hát s kivette a bölcsőből.

Eddig észre sem vette, hogy az ura nem feküdt le. A kifordított csövet látta ugyan, de azt hitte, hogy álmos s nem látja jól.

Megdörzsölte a szemét.

— János! mi az? az istenért, mit akarsz?

— Semmit, felelt a férfi komor lassúsággal.

Az asszony kis gyermekét kebléhez szorítva, leugrott az ágyról.

A szobában valami lágy, gyenge pára kezdett terjedezni.

A szengőz! gondolta az asszony s a hallott és olvasott rémregények borzalmait jutottak eszébe. De a jelenből mit sem értett. Hiszen eddig se volt másképp s miért most, ma?

Odacsuszott a férje lába elé:

— János! mindenre kérlek, ha valaha szeretted, édes anyám emlékére könyörgök, beszélj! mondj el mindent!

— Loptam. — Mondta a férfi teljes tudatában a rettenetes valónak. S nem várta míg az asszony újra kérdez, megeredt a szava:

— Mikor beteg voltál. Nem sok, csak 40 forint, de nem tudtam visszafizetni.

— Megtesszük holnap! Eladunk mindent, kívándorlunk messzire s élünk a hogy lehet. Elvisszük a gyerekeket is, Pistát is, Janit is, Ilonkát is s magához szorította a nőstény legyőzhetlen erejével szendergő kisedét.

— Már késő. Holnap rovincsolnak. 10 órakor már elfognának, mi lenne belőlünk, tibelőletek?

— Mi csak elélnénk valahogyan. Én dolgozom, járnék mosni, surolni csak ne ez a rettenetes...

— Hát a becsület?! — kérdezte a férfi a fanatizmus hangjával.

— Igen... a becsület. — S akart valamit beszélni a gazdagok becsületéről, a mit pénzzel fényesítenek ki s a szegény ember nagy nyomorúságáról, mely mellett ugys csak éhenhalásra való. De nem merte.

Az üzlethelyiség ideiglenesen ez év május, junius haváig a vármegyeház épületében, hátul az udvaron, a főispáni lakásban nyert elhelyezést

(A szövetséget üzlethelyisége.)

Désy Zoltán főispán, a ki az iparosok jólétét, erkölcsi és anyagi gyarapodását kigazdaságilag úgy, mint társadalmilag egyaránt fíradhatatlan munkássággal és közvetlen tevékenységével mozditja elő, saját magánlakásából bocsátott egy kétszobás helyiséget a szövetséget rendelkezésére.

Az ipari hitelszövetkezet rendszeres működését már most tehát akadálytalanul megkezdheti, miután a cég is a kereskedelmi törvény rendelkezéseinek megfelelően a kir. törvényszék által a kereskedelmi cégek jegyzékébe bejegyeztetett.

Az első rendszeres üzleti működés idejéről f. évi február hó 4-én (szerda) d. u. 5—7 óra alaptartott mér. Ekkor kapják meg az összes szövetségi tagok tagsági könyveiket és ugyanettől kezdődnek a heti, illetve havi befizetések.

(Szaktanfolyam a cipészeknek.)

Ugyancsak az ipari hitelszövetkezettel kapcsolatban megemlítjük, hogy a cipészek részére a kormány támogatásával beállított szabászati tanfolyam Lengyel Károly kolozsvári jó hírű iparos vezetése alatt megkezdődött. Cipész iparosainak a helyes szabásban különösen a cipő felsőrészek készítésében való kiképzésére bő alkalmuk nyílik a jelzett tanfolyamon való részvétel által.

(Szaktanfolyam szabóknak.)

Désy főispán egyébiránt lépéseket tett az iránt is, hogy szabó iparosainak kiképzése céljából egy szabászati szaktanfolyam nyitassék meg mielőbb s ebben elsősorban — sőt a részvételhez mérten lehetőleg kizárólag — a Dési Ipari Hitelszövetkezet férfi szabó tagjai vegyenek részt.

(Termelő és értékesítő szövetkezetek.)

Mihelyt a szaktanfolyamok befejezést nyernek, a Hitelszövetkezet legelső feladatát az fogja képezni, hogy a megalakított szakcsoportok keretében nemcsak nyersanyag beszerző, hanem termelő és értékesítő áru-szövetkezetek létesüljenek városunkban a megfelelő áruaktárrakkal és üzlethelyiségekkel.

Ha iparosaink javára a kész árunak sikerül piacot teremteni: a szövetséget szakadatlan támogatásával, iparos polgártársaink együttes működésével bizton remélhető, hogy kisiparosaink eddigi válságos helyzete föllendül. Ehez azonban első és feltétlen kellék a szövetségi tagok kölcsönös bizalma egymás iránt és a vezetőséggel szemben és bizalommal való megnyugvás abban,

S néhány pillanatig a fedhetlen lovagok s bukott kereskedők elkopott szállóigéje, mint valami nagy fekete vészmadár, lebegtetten lomha szárnyait a család élete felett.

A férfi megpiszkálta a szent. Az asszony nem tudott többet állani, a felső levegőrétegek nem adtak több lélegzetet. Leültek egymás mellé a földre a kemence elé.

A férfi a csöndesen alvó kis gyereket visszahozta az ágyába. Ilona utána kapott egyszer, aztán elhagyta.

Átölelték egymást s a férfi száraz, repedezett ajka vadul csókolgatta feleségének sápadt arcát.

Valami kellenes bágyadtság vett erőt mindkettőjükön s teljesen átengedték magukat a percnek. A férfi azt hitte, hogy először öleli ezt a törékeny asszonyt s Ilona meg mindent elfelejtett, csak néha-néha villant át a fején, hogy neki gyerekei is voltak. De már nem tudott tisztába jönni magával. A férfi egyszer csak előrebukott, a mint ült s megvérezte a fejét a padlón. Ilona hozzácsuszott s ajkával szívni kezdte a serkedő vért, föl akarta emelni s ő is — ott maradt.

— — A mentőorvos sokáig élesztette őket. Az asszony már hűlni kezdett. S a két kis gyerek is. Csak a nagyobbik fiu vett nagy néha rövid, szaggatott lélekzetet.

Az apát nem lehetett megmenteni, de a sok dörzsölés és aether utolsó lobbanó életerejét összeszedte.

Fölnyitotta a szemét s hallotta, a mint a doktor a tudomány kérdésével szólott át asszenseihez.

— Ezt a kis fiút megmentettük!

És Beke János utrakész lelkét valami károsatos érzés járta át, minden reményének, rettenetes elhatározásának porbaomlását jelentette ez a mondat.

S fölkiáromkodott utolsó szavaival: „Miért?! ... hogy te is előlről kezdjed! ...“

hogy minden egyes lépés az ők javukra és az ők érdekükben történik.

Aki ilyen érzelmeiktől áthatva nincs, vagy az ipari hitelszövetkezet rendeltetését teljesen felfogni nem képes: az jobban teszi, ha attól távol marad, mert csak akadályozza a többiek zavartalan és kitartó csendes munkájában.

HIREK.

Azon t. előfizetőinknek, kik január hó közepén léptek előfizetőink sorába, az előző számokat — mivel már teljesen elfogytak — a kiadó-hivatal megküldeni nem tudja.

A lap közbesítése körül tapasztalando minden rendetlenséget kérjük egy levelező-lapon a kiadó-hivatal tudomására hozni, hogy annak orvoslása végett azonnal intézkedhessék.

A lap egyöntetű adminisztrációja szempontjából kérjük az előfizetési díjakkal hátrálékban levő előfizetőinket az esedékes összeg minél előbb való beküldésére.

— A színházi választmány ülése. Január hó 26-án délután Désy Zoltán főispán elnökle alatt a Szolnok-Dobokamegyei színházi választmány ülést tartott, melyen jelen voltak: Szilágyi Albert, Bokross Lajos, Hankó Ödön, Vékony Ferencz, Csizér Ákos, Biró Antal, Kászonyi Jenő, Gajzágó László, Placintár Ödön választmányi tagok. A választmány Földesi színigazgató kérésére elhatározta, hogy a színházat neki 30 előadásra átengedi annak különös hangoztatásával, hogy semmifele erkölcsi vagy anyagi felelősséget nem vállal. A játsszási engedélyért fizetendő díjat szintén elengedte a választmány, de kötelezte a színigazgatót, hogy egy előadást a választmány által meghatározott napon a megyei árvízkarosultak javára tartson. Kimondotta ezután a színházi választmány, hogy belép az erdélyi színi kerületbe s megbizta az elnökséget, hogy az 1903. augusztusától 3 évre kötendő szerződés módozatait az ülésen felhangzott kívánságok figyelembevételével állapítsa meg.

Dés városa az alakulandó új kerületi választmányban 2 szavazattal birna, Marosvásárhely 6, Szeben, Székelyudvarhely, Déva, Zilah, Gyulafehérvár és Torda 1—1 szavazata mellett. A színi szezon beosztása ilyen lesz: szept. 15—okt. 16. Szebenben, okt. 16—nov. 15. Sz.-Udvarhelyt, nov. 16—jan. 15. M.-Vásárhelyen, jan. 15—febr. 15. Déván, febr. 15—márcz. 15. Zilahon, márcz 16—ápr. 22. Désen; ápr. 25—máj. 7. Gyulafehérváron, máj. 8—aug. 21. Tordán játszanak.

Biró Antal eddigi választmányi jegyző lemondása után Dr. Horváth főispáni titkár bizott meg a jegyzői teendőkkal, miután Désy főispán a távozó jegyzőnek évtizedes eredményes és buzgó működéséért a választmány köszönetét talmácsolta.

— Megszüntetett forgalmi akadály. A bethleni nagy állami hidat, mint azt közöltük is, a mult hetekben az olvadás folytán megduzzadt Szamos folyó alapjában megrongálta s e miatt a Dés és Bethlen közötti kocsi-közlekedés Retteg-felé ideiglenesen megszakadt.

Most már, mint bethleni tudósítónk közli, a hidat helyre állították s a közlekedés is január hó 26. óta akadálytalanul folyik.

— Nagy vadászat. Gr. Kornis Viktor vármegyénk népszerű és köztisztelőben álló főura vendégyszerető házában január hó 23-án ismét nagy vadásztársaságot fogadott. Gr. Kornis a már évek óta szokásos hajtvadászatait a Szt.-Benedek, Mikeháza és Szász-Szt.-Iván községek határain elterülő vadászterületeken január hó 24 és 25. napjain tartotta meg. A vadászat eredménye — dacára, hogy az elmúlt évben tartott hosszas nagymérvű esőzések és a nyulak között már évek óta pusztító metelybetegség azok számát meglehetősen lepassztotta — az erdélyi részek s különösen e vármegye vadászati viszonyait tekintve, kielégítő volt, amennyiben a két napon összesen 26 nyul esett el.

A vadászatok után a kastély nagy ebédlőjében mindkét napon estebédre gyűlt össze a társaság, hol a napi élmények és vadászkalandok trefás elbeszélései közben a házi ur — ritka jó kedélyű és szellemes felköszöntőivel folytonos de-

rűltsgben és jó hangulatban tartotta a jelenvotakat.

A vadászatokon a házi uron kívül részt vettek: br. Bánffy Ernő, br. Bánffy Ferencz, br. Rudnyánszky Béla, br. Mannsberg Sándor, Szere-day Aladár, Maléter Zoltán, Betegh Imre, Bándy György, gr. Wass György, Sterba Dezső, Keczei László, Bárdy Géza és Gajzágó László.

— Kinevezések. A vall.- és közoktatásügyi m. kir. minister Benedek Juliska okl. óvónőt a kaczói ujonnan szervezett áll. óvódához kinevezte. Csajda János okl. tanítót a folyó tanév végéig a bály.-váraljai áll. iskolához osztotta be. Harangozó Árpád okleveles tanítót pedig a sztmargitai állami elemi népiskolához rendes tanítónak kinevezte.

— A „Dési Hitelbank“ igazgatósága Voith Gergely kir. tanácsos elnökle alatt jan. hó 26-án tartott ülésében megállapította mult üzletévi mérlegét, a jövő hó 15-én tartandó közgyűlés elé terjesztendő évi jelentését és a 62235 kor. 27 fill. nyeresmény felosztására vonatkozó javaslatot. Gróf Kornis Viktor elnökle alatt a felügyelő-bizottság a zárszámadásokat megvizsgálta, azokat helyeseknek találta és az igazgatóság javaslataihoz hozzájárult.

— Két felolvasás. Két felolvasásáról számolunk be a Szabad Lyceumnak, ennek a máris kedvelt, életrevaló intézménynek. Az első Friedländer Gyula tartotta 17-én Henry George a nagy amerikai nemzetgazdász főművéről a Haladás és szegénységről. Ezzel összefoglaló fejezet keretében mutatta be nagyon talpraesetten a felolvasás azokat a főelveket, a melyekre mint következtetésekre jut George fejtegetései kapcsán. A kiválóan ügyes gonddal kidolgozott és a benne levő érdekesebb felolvasást az előkelő közönség nagy tetszéssel fogadta. A 24-én következő (szombati) második felolvasás a gymnasium sub auspiciis regis felavatandó fiatal tanárak Kálmán Jánosé s szől Homéros világának lelki életéről. Kiváló érdeme már az, hogy a különben szárazabb tárgyat érdekessé tudta tenni. Nagy tudással méltatta a nagy görög költő személyeinek fő jellemvonásait. Az estére eső más elfoglaltság miatt ezuttal gyéresebb közönség s különösen a lelkes tanuló ifjuság annál élénkebb tetszésnyilvánítással halmozta el az érdekes felolvasást.

— Áthelyezett anyakönyvi székhely. A belügyminiszterium vezetésével megbizott m. kir. miniszterelnök Szolnok-Dobokavármegyében a hollómezői anyakönyvi kerület székhelyét, a kerület elnevezésének megfelelő megváltoztatása mellett, Pecsétszeg kisközségbe helyezte át.

— Hangverseny. A zenekedvelők egyesülete Désen, február hó 7-én a vármegyeház nagytermében saját pénztára javára hangversenyt és hangverseny után táncestetélyt rendez. Hangverseny kezdete este pontosan 8 órakor.

A hangverseny műsora a következő: 1. Vigjáték-nyitány, Kéler B.-tól. Két zongorán 8 kézre. Előadják: Almay Juliska, Ferenczy Vála, Ritter Etelka és Vizi Gizella. 2. Dalok, énekhangra, zongorakísérettel. a) Románca, Kontitól; b) Ábránd, Lányitól. Éneklő: Ilgner Károlyné; zongorán kíséri: Balás Máté. 3. Felolvasás. Felolvas: Bene Ferencz. 4. Faust operából, hegedű-hangversenymű, Pabló de Sarasatétól. Előadja: dr. Vásárhelyi Béla, zongorán kíséri: Rösner Gusztáv. 5. Nyitány Stradella operához zenekarra. Előadják: Rösner Gusztávné, Budai Elek, Bükkel János, Demeter Lajos, Dietrich Ignác, Heiman Albert, Konyári Ferencz, Németi Kálmán, Reisch Elek, Róth Simon, Rösner Gusztáv, dr. Siorbán Vilmos, Sterba Dezső, Szabó György, Tauffer Lajos, Tóth Ferencz, dr. Vásárhelyi Béla, Wolff Bogdán és Wass Ödön. Karmester: Gerstmann Ödön.

— A kereskedők és kereskedőifjak bálja alkalmából, február hó 14-én, közmegegyezéssel a kereskedők üzleteiket este 7 órakor zárják.

— Szabadságolás. A vall.- és közoktatásügyi m. kir. minister Nagyné Szilágyi Róza szászczegői áll. isk. tanítónő szabadságolta s helyettesítésével Nagy Ilona okleveles tanítónőt bizta meg.

— Daloskörök alakulása a megyében. Simon Dezső a bethleni állami iskola igazgató-tanítójának vezetése alatt Bethleuben daloskör alakult. Az énektanítás február 1-én kezdődik meg s a tagok száma ez ideig 20. A daloskör megalakulásával a bethleni lakosoknak egy rég s többször hangoztatott óhajta teljessül.

Somkerék községében közelebből szintén egy 26 tagból álló férfi daloskör alakult, a tanév elején kinevezett fiatal állami tanító, ifj. Orbán

Endre vezetése alatt. Az alapszabály készítésével az elnökség most foglalkozik.

— **Táncmulatság Bethlenben.** A „Bethleni Casino” február 7-én Bethlenben a kaszinó termében zártkörű táncmulatságot rendez. A meghívókat a rendező-bizottság már szétküldötte.

— **Batyusbál Kékesen.** A nehéz anyagi viszonyokkal küzdő kékesi ev. ref. egyház javára a kékesi intelligencia Kékesen, február hó 7-én az állami iskola helyiségében zártkörű batyus-bált rendez. A bál kezdete 8 órakor. Vidéki vendégek ellátásáról gondoskodva van.

— **Népesedési statisztika.** A szolnok-dobokamegyei somkerekai anyakönyvi kerületben a lefolyt 1902. évben 99 születési, 29 házassági és 65 haláleset történt.

— **Tűz.** Szerdáról csütörtökre viradó éjszaka Br. Rudnyánszky József kodori gazdaságában tűz ütött ki, mely két boglya szénát pusztított el. Daczára, hogy a széna a gazdasági épületek közelében volt elhelyezve, mégis sikerült a pusztító elemet idejekorán lokalizálni.

— **Adományok a déli Kossuth-szoborra:** Szamosujvár város közönsége 50 koronát. Farkas Ferenc Somkerékről 4 koronát. A déli járás főszolgabírájának gyűjtése 42 kor. 60 fillér.

Gálffy Ferenc ivén Dészről: Gálffy Ferenc állomásfőnök 3 kor. Bakos Valér 1 kor. Haris Emil, Theodorovits Márton és Komerzán György 2—2 kor., Kaczvinszky Endre, Szarukán Márton 1—1 kor. Fischer Ferenc 50 fill. Dobos Lajos, Mihályi Gyula, Keller Sándor, Háy Elek, Nagy Lajos, Róth Ferenc és Zsukutenczky Ferenc 1—1 kor. Prunyan János 50 fillér. Csonka Ferenc, Cseh Ferenc, Papp Imre, Kaklár Ferenc és Leon János 1—1 k. Ambrus János és Szilágyi Mihály 50—50 fillért. Knauer György, Szakács József, Válenzky Elek, Csiszér Miklós, Schmiedt Sándor, Litavecz Tamás, Hémmer József, Stark Antal, Bobrovsky Sándor és Gaillard Vilmos 1—1 koronát. Szilágyi János 50 fillért, Manuella Márton, Gáspár Gáspár, Apahidán Tódor, Magozsán László és Kocsis János 30—30 fill., Sivár Tódor 20 és Murázin Mihály 30 fillért. Szakács Sándor 1 koronát. Bereczky Sándor 40 fill., Iszlay Ferenc és Kovács Dénes 20—20 fill., Balog József 30 fill., Drascher József 50 és Holczér György 40 fillért. Grass Gyula és Szalvad Gyula 1—1 koronát. Márton Pál 40 fillért. Goldschmit János és Zabolai Miklós 1—1 koronát. Konrai József 50 fillért. Fülöp Kálmán, Baritz György, Székely Zsigmond és Kádár Sándor 1—1 koronát. Összesen 50 korona 40 fillér.

Dr. Csizér Ákos ivén Dészről: dr. Csizér Ákos 10 koronát. Mikán Gyula 50 fillért. Csizér Zoltán, Tauffer Lajos ifj., Bercsán Kornél és N. N. 1—1 koronát. N. N. 10 fillért. Papp Kálmán 1 koronát. N. N. 20 fillért. Weinberger Samu 2 koronát. N. N. 20 fillért. Összesen 18 korona.

Nagy Lajos ivén Szamosujvárról: 3 korona 90 fillér volt.

Veress Imre ivén N. Iondáról: Szigethi Elemér 4 kor., Flórián Elek, Nagy-Buny község, Sásza község, Szelnicze község, Frinkfalva és Románfalva községek 1—1 kor., Bába község 6 kor., Karulyfalva, Dombhát és Drágosfalva községek 3—3 koronát. Összesen 25 korona.

— **A regény folytatását** a következő számban adjuk.

Művészet.

Színházi hét.

Dés, 1903 jan. 31.

Gyér közönség és majdnem üres páholyok előtt kezdette meg előadásait kedden, január hó 17-én Földesi Sándor társulata a szolnok-dobokamegyei nemzeti színházban. Ezuttal azonban a közönség kisebb mérvű érdeklődése nem róható sem Földesi Sándornak, a különben minden gondosságot kifejtő igazgatónak, sem a törekvő és ámbicióval működő társulatnak terhére. Hiszen az egész társulat körülbelül már idejövetelekor tisztában lehetett azzal, hogy az elmúlt év sanyaru viszonyai, a többrendbeli elemi csapás alaposan kimerítették a közönséget, s maga a farsangi idény sem a legkedvezőbb egy kis népességű városban arra, hogy a sok oldalról igénybe vett közönség teljes odaadással vehesse pártfogásába, sok minden egyéb társadalmi baj mellett a váratlanul betoppant színészetet. A multak megmutatták, hogy a déli közönség legkönnyebben viseli el az őszi vagy tavaszi szini cyklust, mindazonáltal nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy Földesi Sándor társulata megérdemli a közönség jóindulatát és pártfogását, mert a vidéki viszonyokat véve irányadó mértéknek, társulata egészben megfelel a vele szemben támasztható követelményeknek. Elvégre is a vidéki színészet országos rendezése végleg elejét vette annak, hogy a különben eddig is csak pihenésre idejáró Makó vagy Tiszai-féle országos hírű társulatokban gyönyörködhesünk. Földesi Sándor pedig és társulata eléggé méltónak mutatja magát arra, hogy a közönség szeretetére és pártfogására méltathassa.

Az időjárás sem lehet az érdeklődés akadályá, mert az állandó és fokozott fűtés egészen elviselhetővé, sőt kellemessé is tette a színház temperaturáját.

*

Kedden, 27-én a *Czigánybáró*-val mutatkozott be a társulat és pedig különösen az énekes tagok igen szép eredménnyel és mondhatnók meglepő sikerrel. A mi hiányosságot mutatott a ruhatár, azt ellensúlyozta az ügyes, összevágó előadás és az a tiszteletreméltó ambíció, a melylyel mindvégig dicséretreméltón játszott a társulat, daczára az üres padosoroknak. A zenekart Gerstmann Ödön volt szíves kiegészíteni, nagymértékben hozzájárulva, hogy a bájos muzsika teljes érvényre juthasson. A szereplők közül Berczik Margit *Szafti*-ja vált ki különösen. Temperamentumos játékkal párosult kellemes és iskolázott hang jellemző tulajdonai. Reviczky Etelka *Arzena* szerepében tömör, erős csengő hangjával ragadta többször tetszésnyilvánításra a közönséget, míg a férfiak közül Szabó Pálnak sikerült legközelebb férni a közönség szívéhez.

Szerdán, 28-án a hirdetett *Vörös talár* helyett Gárdonyi darabja a *Bor* került színre. hirtelen műsorváltozással. Az író felfogásának megfelelő alaphang és összjáték szereztek elismerést a társulatnak. Daczára azonban Gárdonyi szigorú instrukcióinak, a mellék-alakok szertelenségei, s főleg a végleg karikaturává súlyosított Göre Gábor keltettek némi visszahatást. Egy kis mérséklet ez irányban nem árt.

Valamivel teltebb ház előtt ment csütörtökön, 29-én este Guthi és Rakosi *A sasok* című vígjátéka. Mintha a tömöttebb padosorok is jobb kedvre hangolták volna a szereplőket, az untalan fölhangzó taps, tetszés és derűltetés arról tanuskodtak, hogy a társulat halásan viszonyta a közönség melegebb érdeklődését. *Niczkyné* Ilona discret, ügyes játékaival, *Madas* Pista remek alakításával és routinos játékaival tünnek ki. A kissé bántó, általános rekedtség daczára az előadás sikerült volt. De a maszkirozásra valamivel több gondot kellene fordítani.

Pénteken este Berta A. *A három pár cipő* című, különben meglehetősen vízenyős szellemes-gü és német morállal teletömött bécsi életképében Reviczky Etelka pezsgő jókedve és Madas Pista élénksége keltett érdeklődést és tetszést. Reviczky sok élénkséggel előadott szép dalainak sokat tapsolt a közönség. Berczik Margit *Laura* szerepében meg indispositioja daczára is hatást keltett belépő dalával.

— **Kedvezményes színházi jegyek tisztviselői részére.** A köztisztviselők részére a színház igazgatósága kedvezményes, tetemesen olcsóbb szelvény-jegyet engedélyezett. E jegyeknek fizetési módzatai is oly előnyösek, hogy e mellett jelentékenyen meg van könnyítve a hivatalnoki elem részére a színházlátogatás. A kedvezményes jegyek arai: alsó-páholy 6 korona, felső-páholy 4 korona 80 fillér, támlásszék és erkély I. sor. 1 kor. 60 fill., I. r. zártszék és erkély II. sor 1 kor. 20 fill. II. r. zártszék 1 korona.

Ilyen kedvezményre szelvények válthatók Dr. Horváth Árpád (vármegyeház), Máthé Andor (kir. járásbíró), Prámer Alajos (kir. pénzügyigató) és Szalay Kálmán (Szamosvölgyi vasut igazgatósága) uraknál, a hivatali órák alatt.

— **Színészek Bethlenben.** Gáspár Jenőnek január hó 7-ke óta Bethlenben működő színtársulata 29-én fejezte be előadásait. Mint Bethlenből közlik, a csak rövid ideig ott tartózkodó társulat a közönség meglegedését bírta s kellő pártolásban részesült. A színtársulat *Bánffy-Hunyadon* folytatja előadásait.

— **A jövő hét színházi műsora:** Hétfőn d. u. 1/4 órakor *Bohó Misi*; este *Czigány*, népszínmű, bérlet 7. sz. Kedden *Terézkapitány*, operette, ujdonság, bérlet 8. sz. Szerdán *Niobe*, bohózat, ujdonság, bérlet 9. sz. Csütörtökön *Szívem*, vígjáték, ujdonság, bérlet 10. sz. Pénteken *Bozsorkányvár*, operette, bérlet 11. sz. Szombaton *Notredami toronyőr*, dráma, bérlet 12. sz. Vasárnap d. u. *Tündér Ilona*, gyerekrege, bérletszűnet; este *Régi szerető*, népszínmű, ujdonság, bérlet 13. sz. Hétfőn *Katalin*, operette, ujdonság, bérlet 14. szám

Kiadja a szerkesztőség.

Nyílt tér.

Fényes jövedelmet

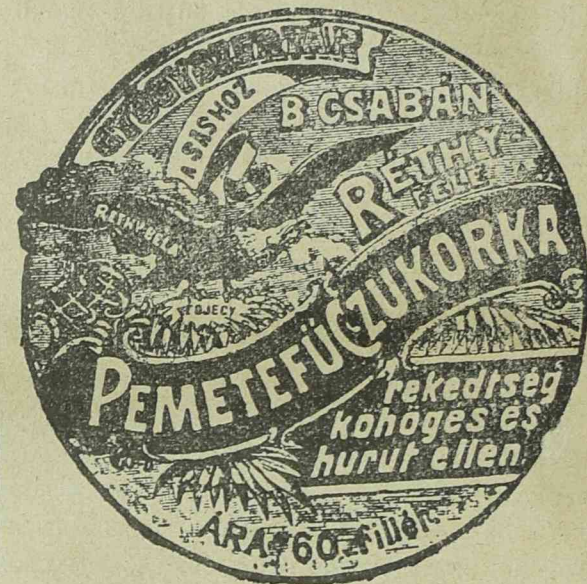
biztosíthatnak maguknak intelligens urak és nők, kik mint helyi ügynökök könyvek részletfizetésre való eladásával, megrendelések gyűjtésével foglalkozni hajlandók. Czim:

„Korvin Mátyás” Erdélyi Könyvkereskedő r. t. KOLOZSVÁRT.

HIRDETÉSEK.

Eladó ház.

Désen a Király-utca 11. sz. házastelek, haláleset miatt, jutányos áron eladó Értekezni lehet ugyanott.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a RETHY-féle

pemetefű czukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk

és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

2-8 I doboz ára 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

Sz. 3501—902. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csákgorbói kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság közhirrre teszi, hogy Csulyán János s csatlakozó zsbói takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak, Ancsa Stefán s társai végrehajtást szenvedők elleni 26 korona 80 fillér és 200 korona tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a csákgorbói kir. jbiróság területén lévő, Aranymező község határára fekvő, az aranymezői 95. sz. tjkvben A. I. 34. rsz. a. 1920/164220 ad rész közös erdő- és legelőből tartozékra 52 koronában, a 9. sz. tjkvben A. I. 3. 9—12, 14, 16, 17, 21, 25, 27—30, 32, 34, 35. rd. 544, 1291, 1444, 1682, 1821, 2110, 2265, 2501, 3137, 3598, 3961, 3981, 4044, 4199, 4454, 3355/1. hrszból és a közös erdő- és legelőből idetartozó 1920/164220 ad részből a B. 17. a. Rosu Gligore a Petri 1/4-ed rész jutalékára 401 koronában, a 471. sz. tjkvben A. + 1. rd. 9 hrszra 158 koronában, a fenti 26 korona 80 fillér s jár. és a zsbói takarékpénztár részvénytársaságának C. 11. illetve 8 alatt C. 2. és 2. alatti rangsorban levő 200 korona tőke, ennek 1894. január 1-től 6% kamatai és 16 korona 40 fill. költség követelése erejeig, a 361. sz. tjkvben A. + 5. rend 2207. hrszra 6 koronában, A. + 10. rend 3673. hrszra 36 koronában, az 588. sz. tjkvben A. + 1. rend 103. hrszra 339 koronában ezenrel megállapított kikialtási árban az árverést elrendeltek még pedig a 95, 361, 588. sz. tjkvbeni ingatlanokra nézve a C. 5, 1, 1. alatti öz. Ancsa Anuczoé javára egészben bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1903. évi márczius hó 6-ik napján d. e. 10 órakor Aranymező község-házánál megtartandó nyilvános árveresen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szandékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A kir. jbiróság, mint tlkvi hatóságtól. Csákgorbón, 1902. évi október 17-én.

Medzihradszky, kir. jbiró.

Meghívó.

A kápolnok-monostori

RIUREANA hitel- és takarékpénztári intézet

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

IV. évi rendes közgyűlését

1903. évi február 24-én délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartja meg.

Tárgysorozat.

- a) Az igazgatóság évi jelentése;
b) a felügyelő-bizottság az évi mérleg megvizsgálásáról és a nyere-
mény felosztására vonatkozó indítványok feletti jelentése;
c) az évi mérleg megállapítása és az osztalékok mennyiségének elha-
tározása,
d) a jelenléti jegyek értékének megállapítása;
e) a kisorsolt három igazgatósági tag választása;
f) az egész felügyelő-bizottság egy új három évi időszakra megvá-
lasztása;

- g) a cél meghatározása, melyre az igazgatóság indítványára az 53
§. g. pontjában említett összeg fordítandó;
h) a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tagnak kiküldetése;
i) külön indítványok az igazgatóság részéről.
Ezen közgyűlésre a t. részvényeseket, tekintettel az alapszabályok 18.
§-ára, tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

18. §. A közgyűlésen csak azon részvényesek birnak szavazati joggal, kik lega-
lább félévvel előbb a részvényesek névjegyzékébe bevezetve lettek, s mint ilyenek a
közgyűlést megelőzőleg legalább 2 órával a részvényeiket, esetleg meghatalmazási ok-
irataikat az intézet igazgatóságánál leteszik.

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslata a 15031.70 fillérnyi
tisztá nyeresemény felosztására vonatkozólag — tekintettel az alapszabályok
53. §-a intézkedésére:

- a) 5% osztalékul K. 5000.—
b) 20% tartalék-alapnak » 2016.34
c) 10% jutalék az igazgatóságnak » 1008.17
d) 5% jutalék a felügyelő-bizottságnak » 504.08
e) 2% jutalék a vezérigazgatónak » 201.63
f) 3% jutalék a tisztviselőknek » 302.46
g) 4% nyugdíj-alapra » 403.27
h) 6% a közgyűlés rendelkezésére » 604.90
i) szolgának jutalékul » 40.54
j) 3% osztalék a részvényeseknek » 3000.—
vagyis összesen 8% lesz fizetendő minden egyes
részvény után 1903 május hó 15-én.
k) adassék a tartalék-alapnak még » 2000.31
mely összeggel a tartalék-alap 11313 koronára nő.

Mérleg-számla.

Fkvi sz.	V A G Y O N	K.	f.
59	Pénztári számlán	556	23
5	Váltó »	30540	74
7	Kötvény »	207933	28
9	Jelzálog »	28477	—
25	Alapítási költség »	621	—
29	Felszerelési »	638	—
47	Előlegezett fizetések »	73	—
51	Értékpapírok »	629	—
	Atmeneti kamat »	1979	38
	Összesen .	271447	63

Fkvi sz.	T E H E R	K.	f.
1	Részvénytőke számlán	100000	—
3	Betét »	74605	41
21	Váltó visszleszámitolási »	71192	—
31	Tartalék-alap »	7296	35
33	Nyugdíj-alap »	854	73
49	Fel nem emelt osztalék »	194	32
	Előlegezett kamat »	2223	12
	Egyenleg, mint nyeresemény »	15081	70
	Összesen .	271447	63

Nyereség- és veszteség-számla.

Fkvi sz.	K I A D Á S	K.	f.
17	Nyomtatvány számlának	110	86
25	10% leírás az alapítási költség »	69	—
29	10% leírás a felszerelési költség »	70	86
35	Betéti kamat »	4800	01
37	Jelenléti jegy »	648	—
38	Házbér »	220	—
39	Posta és bélyeg »	194	33
41	Adók »	2195	71
43	Váltó visszleszámit. kamat »	3615	52
45	Segélyek »	4	—
47	Tiszti fizetések »	5223	—
	Egyenleg, mint nyeresemény »	15081	70
	Összesen .	32242	99

Fkvi sz.	B E V É T E L	K.	f.
10	Jelzálog kamat számlától	1718	65
11	Váltó kamat »	2351	59
13	Kötvény kamat »	15260	54
15	Késedelmi kamat »	2613	32
19-27	Vegyések »	10294	89
23	Átíratási díj »	4	—
	Összesen .	32242	99

Kápolnokmonostoron, 1902 december 31-én

Dr. Lukáts László, s. k.
ig. elnök.

Fülöp János, s. k.
alelnök.

Petrován György, s. k.
vezérigazgató.

Sztupár Elek, s. k.
könyvelő-titkár.

Dragomir János, s. k.
pénztárnok.

Medán Tivadar, s. k.
könyvelő.

Mihálka Vaszilika, s. k.

Kina László, s. k.

Birle István, s. k.

Petrován János, s. k.

Popp Indrēj, s. k.

Jelen mérleg- és veszteség-számla az intézetben tartott fő- és segédkönyvekkel összeegyeztetvén, jó rendben, azonosnak és helyesnek találtatott.

Kápolnokmonostoron, 1903 január 23.

Ávrám Miklós, s. k.
f. b. elnök.

Muszte László, s. k.
f. b. t.

Lupán Miklós, s. k.
f. b. t.

Simon Sándor, s. k.
f. b. t.

Lengyel Zsiga, s. k.
f. b. t.

Bérbeadandó birtok.

Csákgorbói járás **Bezéd** községben **400 kat. hold**, kékesi járás **Oláh-vásárhely** községben **200 kat. hold** tagosított **birtok** azonnal **bérbeadandó**, esetleg örökáron **eladandó**. Értekezhetni **Kodorban** (u. p. Dész):

Br. Rudnyánszky József,
nagybirtokosnál.

Sz. 20—903. tlkvi.

2—3

Hirdetmény.

S.-Magyaros község telekkönyvei birtoktagosítás és erdő-legelő-szabályozás következtében átalakítottak és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi XXIX. t.-cz., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a tlkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ide értve ezen §§-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis az **1903. évi augusztus hó 15-ik napjáig** bezárólag alólírt tlkvi hatóságához nyujtsák be. — Mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-cikk 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis **1903. évi augusztus hó 15-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be. — Mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásaik többé figyelembe vétetni nem fognak.

3. Hogy mindazok, a kik a telekkönyvnek átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-ának alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket e tlkvi hatóságához hat hónap alatt vagyis **1903. évi augusztus hó 15-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be. — Mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, — az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtottak, az eredetieket a tlkvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Bethlen, 1903. január hó 3-án.

Kenyeres László,
kir. albiró.

Sz. 14.

1—2

Arverési hirdetmény.

Alólírott által közhírré tétetik, hogy a viczei kincstári telephez tartozó Borzásalj nevű erdőrészen 2423 hold területű cserhántásra alkalmas erdő faterméke **folyó év február hó 13-án d. e. 9 órakor** Vicze községházánál megtartandó nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Az eladandó fatermék kikiáltási ára 2448 korona.

Árverezni szándékozók kötelesek a fenti kikiáltási árnak 10%-át a kiküldött bizottságnak készpénzben lefizetni.

Az általános szerződési feltételek alólírotnál megtekinthetők.

Kelt M.-Nemegyén, 1903. január 21-én.

Vincze Albert,
telepkezelő.

Sz. 82—903.

1—2

Pályázati hirdetmény.

Szolnok-Dobokavármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 483/902. sz. határozata alapján az újra szervezett (4) négy kerületi főerdőőri és (5) öt kerületi erdőőri állásra pályázat nyit-tatik.

Ezen állásokkal egyenként 600, illetve 500 korona évi bér, 200 korona évi lótarási, 70 korona egyenruha és 10 kor. irodaállomány és 120 korona évi lakpénz javadalmazása van rendszeresítve.

Ezen állásokra csak oly egyének pályázhatnak, kik az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ának a, b. és c. pontjában meghatározott minősítéssel kívül az állam hivatalos nyelvét szóban és írásban birják.

Kötelesek folyamodók ép és erős testalkutak, különösen jól látó, halló- és beszélőképeségüket a vármegyei tisztii főorvos által kiállított bizonyítvánnyal, illetőségüket és életkorukat anyakönyvi kivonattal igazolni.

Az így felszerelt és sajátkezűleg irt kérvények a vármegye közigazgatási erdészeti bizottságához intézve, a dési m. kir. állami erdőhiva-

talhoz **1903. év február hó 15 ik napjáig** benyújtandók.

Hiányosan felszerelt s elkésve érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Désen, 1903. év január hó 21-én.

A m. kir. áll. erdőhivatal.

Sz. 119.

2—2

Faeladási hirdetmény.

A nagybányai m. kir. főerdőhivatalhoz tartozó tókési m. kir. erdőgondnokságban levő vágásban fenyőörnk termelés után viszsamaradt fenyő- és bükkfatömegnek értékesítése céljából a nagybányai m. kir. főerdőhivatal irodájában **folyó évi február hó 10-én d. e. 10 órakor** zárt írásbeli ajánlatok beadhatásával kapcsolatos nyilvános szóbeli alkutárgyalás fog tartatni.

Bánatpénz 532 korona.

Bővebb felvilágosítással a nagybányai m. kir. főerdőhivatal és a Horgospatakán székelő tókési m. kir. erdőgondnokság szolgál.

Budapesten, 1903. év január hóban.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter.

Eladó, esetleg bérbeadandó ház és birtok.

Désen, Széchenyi-tér 2. sz. alatti **ház és telek**, valamint a somkúti völgyben levő **ház és 120 hold szántó és kaszáló eladó**, esetleg 1903. évi május hó 1-től legalább **6 évre bérbeadó**.

Felvilágosítást ad és ajánlatokat elfogad:

Tittel Zsigmond

Nagy-Szeben.

Kolozsvári telefon: 67.

Dési telefon: 20.

Mint:
a Magy. kir. államvasutak
szállító hivatala
KOLOZSVÁR.

Központi szállító iroda

DÉS

Főtér, Európa szálloda épület.

Mint:
a Szamosvölgyi vasút r. t.
szállító hivatala
DÉSEN.

Van szerencsénk a t. közönséget tudatni, hogy a **dési piacon** (Főtér, Európa szálloda épületében) egy a modern igényeknek megfelelő

szállítási és fuvarozási üzletet

létesítettünk és minden ezen üzletág keretébe tartozó ügyekkel foglalkozunk.

Mint a Magy. kir. fővámhivatal vámügynöksége, továbbá mint a Magyar kiviteli és csomagszállítási r. t.,

C. H. Hirsch bécsi express forgalom

képviselői és a Nemzetközi butorforgalom részes tagja

árúk elvámolását, azoknak el-, ki- és beszállítását; **költöztetést** butorszállító kocsikkal és ruganyos társzekerekkel teljes szavatosság mellett pontosan és a legjutányosabb árban vállalunk el.

Üzletünk keretébe tartozik továbbá **zongora- és pénzszekrények szállítása s felállítása, bizományi, előlegezési ügyletek lebonyolítása** és — mint a kereskedelmi és iparkamara tudósító irodája — a **hiteltudósítás**.

Kiváló tisztelettel:

Központi szállító iroda.
WEISS és LÖW.

1—3